

JOAN F. MIRA



*“És risible  
que els cristians,  
alguns cristians,  
pobrets,  
s’abstinguem  
simplement  
de menjar carn els  
cinc o sis divendres  
de quaresma.  
I això, què volen  
que els diga, és com  
a mínim injust”*

## Dejunis sagrats

El dia primer de desembre el vaig passar a Mallorca, anada i tornada en el dia, per debatre i comentar en privat, amb pocs convidats, un text que pot ser important. El paper l’ha preparat Isidor Marí, tracta sobre la interculturalitat, la nova immigració, les adaptacions culturals que tots hi haurem de fer, i com les cultures en situació de minoria, com la nostra, podran conviure amb noves formes de cultura. La meua opinió és que el cas és complicat, i que sense un clar reforçament d’allò que és propi (reforçament amb llengua i amb poder polític, i amb unes poques i sòlides idees), difícilment conviurem en pau amb allò que és en principi aliè. Ja en parlarem, supose, quan editen el paper. A l’hora de dinar, inevitablement, parlàvem encara dels mateixos temes, però amb fets puntuals i amb poca teoria. Llavors, un dels presents convidats, el nom del qual és significatiu però no cal proclamar-lo, ens explicava que el seu fill adolescent té a l’escola (no a Mallorca, sinó per la part de Barcelona) un company marroquí, i que li han encomanat més o menys la funció de fer-li d’introducció cultural, d’àngel de la guarda o missió equivalent: el fill del nostre narrador, doncs, li ha d’explicar al nouvingut els secrets del país on viu ara. Lloable iniciativa. Però el cas és que, fa pocs dies, el xiquet marroquí li digué al català que ells començaven el ramadan, el mes que els bons musulmans, que sembla que són tots, dediquen al dejuni i a l’abstinència durant les hores de llum solar, i de passada, com mana la doctrina, mediten sobre el missatge del profeta, fan penitència pels pecats, miren de ser bones persones, i cultiven les bones relacions amb Al·là i l’esperança de la vida futura. El xiquet musulmà, llavors, li preguntà al seu company d’escola si ells, els cristians, tenien alguna cosa semblant en la seua religió. Greu pregunta. El xiquet català que va a casa i pregunta al seu torn: nosaltres tenim alguna cosa com el ramadà?

La quaresma, va contestar el pare. Però la criatura pareix que mai no n’havia sentit a parlar. La quaresma, en efecte, els quaranta dies abans de la passió i mort del fundador del cristianisme, quan els fidels havien de compartir el patiment de Crist amb una miqueta d’esforç personal: no menjar carn, en principi, i dimecres i divendres fer dejuni. Tot era relatiu, en aquesta religió de tan escassos rigors corporals: el dejuni permetia certa suavitat (no era dejuni, per tant: era menjar una mica menys), i l’abstinència deixava lliure el pas al peix, al marisc, als ous i als formatges, a més de tot vegetal saborós imaginable. Però ni això no ha durat: la “Butla de la Croada” permetia que amb una pessesta simbòlica, o el seu equivalent, el fidel quedara exempt del rigor quaresmal. I en tot cas, el rigor ha quedat reduït a un mínim ben suau: no menjar carn els divendres de quaresma, i prou. Però ni això no mereix cap respecte, ni per als fidels que ho practiquen, ni per al comú de la societat occidental, abans cristiana. Ara arriba el ramadà, més de mil milions de musulmans dejenen amb rigor entre l’alba i el crepuscle, practiquen el precepte amb perfecta convicció, i tot-hom als països d’Europa s’ho mira amb respecte absolut, com una cosa seriosa. Mentrestant, si algú de vostès practica la poca abstinència i el mínim dejuni que mana (si encara ho mana) la santa mare església, corre el risc molt seriós de ser titllat d’integrista ritual, reaccionari doctrinal, ridícula mostra de beateria, etcètera. És sant i respectable, doncs, que els musulmans, mil milions de fidels en bloc, tots a una, practiquen un mes de dejuni. És risible que els cristians, alguns cristians, pobrets, s’abstinguem simplement de menjar carn els cinc o sis divendres de quaresma. I això, què volen que els diga, és com a mínim injust. De manera que, si coneixen algú que dejuna i s’absté per quaresma, o aquests dies d’Advent (sabem què és l’Advent?), facen el favor de tractar-lo amb respecte.